

Ošetrovatelský proces v rámci předoperační přípravy a pooperační péče

Podstoupení chirurgického výkonu – nejvíce stresující situace v životě člověka.

Specifika práce sestry

- pevně zažitá aseptická postupy
- v dramatických situacích – pohotová, zručná, rychlá
- empatie – bolest, strach z operace
- odborně zdatná
 - předoperační vyšetření
 - diagnostické a léčebné postupy
 - operační výkony
 - poskytovat bezpečnou a smysluplnou ošetrovatelskou péči

Předoperační příprava na chirurgii

- specifický problém
- psychická atmosféra během pobytu
- informovanost – ví co ho čeká, lépe snáší úzkost
- prostor k ventilaci úzkosti

Význam předoperační a pooperační péče

Čas, který vynaložíme pro empaticky podanou informaci o průběhu vyšetření, operace, předoperační a pooperační péče = *psychická stabilita, spolupráce, pocit bezpečí* ⇒ *snižování rizika komplikací.*

Předoperační příprava obecná

- laboratorní screenig, RTG, CT, MR, vyšetření.funkční, konsiliární, interní zhodnocení
- péče o operační pole
- speciální předoperační příprava

Oblast krku – endarterektomie

- změny extrakraniálních mozkových cév – (a.carotis)
- DopplerSONO
- DSA
- CT hlavy
- MR – posoudit perivaskulární mozkový edém
- PET – metabolismus, spotřeba O₂
- EEG
- neurologické konsilium
- ECHO

Štítná žláza

- ORL vyšetření – inervace n. recurrens
- neurologické vyšetření (*hypoparathyroidismus*)
- sono – biopsie
- scintigrafie – studené a teplé uzly
- RTG cílené na tracheu
- RTG horní hrudní apertury (*útlak průdušnice*)

Hrudní chirurgie – plíce

- funkční vyšetření – spirometrie – rozsah resekcčního výkonu plic
- kultivační vyšetření sputa
- bronchodilatantia
- mukolytická terapie
- RHB – nácvik dýchání, vykašlávání, dechové gymnastiky

Jícen – perforace, stenózy, nádory, záněty

- polykací akt
- endoskopické vyšetření (kontraindikováno u divertiklů)
- příprava střeva

Operace prsou

- RTG mammografie
- sono
- histologie, biopsie
- staging – RTG hrudníku, scintigrafie kostí, CT hrudníku, CT hlavy, břicha
- markery

Poruchy koagulace

- hematologické vyšetření
- konsilium – aplikace krevních derivátů, krevních elementů

Speciální příprava s ohledem na věk

- psychická příprava u dětí a vyšších věkových kategorií
- příprava kardiovaskulárního systému
- funkce ledvin

Faktory záporně ovlivňující pooperační péči

1. celkový zdravotní stav
2. psychický stav
3. druh a náročnost operačního výkonu
4. rozsah *předoperační* přípravy
5. peroperační komplikace

Celkový zdravotní stav

- ISCHS
- D.M.
- thyreotoxikóza
- kortikoidy
- imunodeficitní
- malnutrice
- poruchy hemokoagulace

Psychický stav

- deprese
- strach
- pocit opuštěnosti
- nejistota
- nedostatek informací
- nejistota sociální – ztráta zaměstnání, výdělku, snížení kvality života

Druh a náročnost operačního výkonu

- operace invalidizující (s trvalými následky) – ablace, amputace, stomie
- reoperace
- déletrvající operace (anestezie)
- široké otevírání tělních dutin
- kontaminace útrobu hnisem, trávícím obsahem – mediastinitída, hnisavým sekretem z DC

Rozsah předoperační přípravy

- **urgentní příjmy** – zajištění FF – krevních derivátů a přípravků
- **akutní stavy** – bezprostřední příprava

Faktory kladně ovlivňující pooperační průběh

1. dobrý celkový stav
2. psychická pohoda
3. vlastní operační výkon
4. odborná, lidská úroveň

Dobry celkovy stav

- nepřítomnost chronických onemocnění
- fyzická zdatnost
- stav výživy

Psychická pohoda

- informovanost – důvěra v ošetřující personál – *vyplývá z chování*
- sebevědomí – vědomí možnosti vlastního aktivního přístupu
- právo vlastního rozhodnutí o svém osudu

Vlastní operační výkon

- operační postup
- erudice
- anestézie

Odborná, lidská úroveň

Péče s maximální

- profesionalitou
- laskavostí
- zájmem o pacienta

Reakce na operaci

- **celková** – příznaky stresu na operační zátěž
 - únava
 - hypertenze
 - tachykardie
 - leukocytóza
 - změny v metabolismu
 - koagulopatie – DIK
- **místní** – reakce v oblasti operačního pole
 - aseptický zánět – bolest, zarudnutí, otok, TT, exsudace

Pooperační péče I

Informace po převzetí ze sálu

- o momentálním stavu, FF
- o operačním výkonu – úkony, které se budou realizovat (drény, vstupy, poloha)

Pooperační péče II

- sledování FF
- ordinace – tlumení bolesti
- poloha
- péče o drény – zabezpečit proti tahu, dislokaci, vytažení, zalomení, hladina pod úrovní, dostatečná délka
- sledování sekrece – množství, barva, charakter

Hlavní zásada péče

Uspokojovat potřeby nemocného, i když je není schopen verbalizovat.